

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.236.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 9765 Pani Posłanki Iwony Marii Kozłowskiej wraz z grupą posłanek w sprawie zasad ustalania prawa do renty wdowiej, proszę przyjąć poniższe informacje.

Ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) wprowadziła od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku z prawem do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy ustawy przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do tych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r., jedno świadczenie wypłacane jest wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w wysokości 25% (w okresie przejściowym, tj. od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. będzie to 15%). Dotychczas w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń emerytalno-rentowych, obowiązywała zasada wypłaty jednego z nich. Tym samym, przywołana ustawa wprowadziła nową regułę zbiegu prawa do nabytej renty rodzinnej, zwanej przez wnioskodawców „rentą wdowią”.

Przepisy określają krąg osób uprawnionych do skorzystania z nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej z innym świadczeniem emerytalno-rentowym. Wdowy lub wdowcy ubiegający się o ustalenie zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz prawa do innego świadczenia emerytalno-rentowego muszą spełnić warunki:

- osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- niewstąpienia w nowy związek małżeński (wypłata świadczeń w zbiegu na zasadach tzw. renty wdowiej będzie ustawała z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną).

Ustawa wprowadza również limit kwoty pobieranych świadczeń w zbiegu w ramach tzw. renty wdowiej do poziomu trzykrotności najniższej emerytury.

Wskazany warunek wieku emerytalnego, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dotyczy osiągnięcia wieku wynoszącego odpowiednio dla kobiet i mężczyzn co najmniej 60 i co najmniej 65 lat i zostaje spełniony z dniem osiągnięcia tego wieku.

Data urodzin jest kluczowa w dokładnym określeniu terminu nabycia uprawnień do świadczeń emerytalnych i uprawnienia te warunkuje – dotyczy to również prawa do

pobierania świadczeń w zbiegu i tzw. renty wdowiej (moment, od którego ustala się spełnienie przez daną osobę warunku nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku przypada nie wcześniej, niż na 5 lat przed osiągnięciem przez nią wieku emerytalnego). Postąpienie się takim sposobem oznaczenia terminu spełnienia wskazanych warunków uprawniających do pobierania świadczeń w zbiegu ma na celu uniknięcie jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych w tej materii.

Ograniczenia zawarte w ustawie służą skierowaniu prawa do nowej reguły zbiegu do osób, które uprawnienia do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nabyły w końcowym okresie swojej aktywności zawodowej lub po jej ustaniu, a zatem praktycznie utraciły możliwość polepszenia swojej sytuacji majątkowej.

Wprowadzenie tych warunków jest rozwiązaniem kompromisowym, podyktowanym koniecznością odpowiedzialnego wdrożenia nowego rozwiązania do systemu emerytalno-rentowego w sposób uwzględniający oczekiwania wnioskodawców projektu obywatelskiego i możliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) oraz budżetu państwa, z którego fundusz jest dotowany.

Pragnę zapewnić, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej brane są pod uwagę wszystkie postulaty świadczeniobiorców, również te dotyczące zmiany przepisów emerytalno-rentowych. Zgłaszane uwagi stanowią dla Ministry istotną wskazówkę przy podejmowaniu działań zmierzających do doskonalenia systemu emerytalnego.

Niemniej ze względu na fakt, że każda zmiana w systemie emerytalnym niesie ze sobą poważne konsekwencje finansowe i dotyczy wielu osób, propozycje nowych rozwiązań w tym obszarze winny być skrupulatnie analizowane. Dotyczy to także rozszerzenia kręgu osób uprawnionych do renty wdowiej. Biorąc pod uwagę aktualną i prognozowaną sytuację Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będzie się ono wiązało z koniecznością zwiększenia dotacji do funduszu z budżetu państwa. Kluczowe w tej sprawie pozostaje stanowisko Ministra Finansów i Gospodarki, zgodnie z którym aktualne rozwiązania odpowiadają możliwościom budżetowym. W przypadku zmiany stanowiska przez Ministra Finansów i Gospodarki, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest otwarte na dialog w tym zakresie.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są analizy i gromadzone statystyki dotyczące renty wdowiej na podstawie danych przekazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz inne organy rentowe, wypłacające świadczenia w zbiegu. Posłużą one Radzie Ministrów do dokonania w 2028 roku, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 26 lipca 2024 r., weryfikacji wskaźnika wysokości świadczeń w zbiegu celem oceny zasadności jego podwyższenia (przy uwzględnieniu na tle sytuacji społeczno-gospodarczej kraju położenia osób uprawnionych do wypłaty świadczeń w zbiegu). Będzie to również okazją do całościowego przeglądu przepisów dotyczących renty wdowiej - w tym określających krąg osób uprawnionych do skorzystania z tego rozwiązania.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/